

301

Besluit van 27 juni 1997, houdende bepalingen inzake de vaststelling van een algemene berekeningswijze op de grondslag waarvan de waarde van gebouwen en terreinen wordt bepaald en de wijze waarop door verevening de instellingen voor beroepsonderwijs en volwasseneneducatie in een gelijkwaardige uitgangspositie worden gebracht voor wat betreft hun huisvesting in verband met decentralisatie van huisvestings- en bestedingsbeslissingen en vervallen van het economisch claimrecht en houdende vaststelling van het stortingsbedrag ten behoeve van het waarborgfonds (Besluit waardebepaling en verevening)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 1 oktober 1996, nr. 96024.326/3686, directie Wetgeving en Juridische Zaken, gedaan mede namens Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij;

Gelet op de artikelen II en V van de Wet van 29 mei 1997, Stb. 229, houdende wijziging van Wet educatie en beroepsonderwijs in verband met decentralisatie van huisvestings- en bestedingsbeslissingen en vervallen van het economisch claimrecht;

De Raad van State gehoord (advies van 13 januari 1997, nr. WO5.96.0467);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 23 juni 1997, nr. 97000947/3686, directie Wetgeving en Juridische Zaken, uitgebracht mede namens Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I. BESLUIT WAARDEBEPALING EN VEREVENING

Het Besluit waardebepaling en verevening wordt als volgt vastgesteld:

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. Onze Minister: Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en, voor zover het betreft het beroepsonderwijs op het gebied van landbouw en natuurlijke omgeving, Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij;
- b. de wet: de Wet van 29 mei 1997, Stb. 229, houdende wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs in verband met decentralisatie van huisvestings- en bestedingsbeslissingen en vervallen van het economisch claimrecht;
- c. een instelling: een instelling als bedoeld in artikel 1.3.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
- d. eigen middelen: geldmiddelen van een instelling die niet door het Rijk zijn verstrekt;
- e. m² bvo: de eenheid bruto vloeroppervlak van een gebouw, uitgedrukt in vierkante meters;
- f. landelijke factor voor terreinen: het verhoudingsgetal dat de uitkomst is van de berekening op grond van artikel 4, zesde lid.

Artikel 2 Vaststelling van het te verevenen bedrag

Onze Minister stelt het bedrag vast dat een instelling op grond van artikel II, eerste en tweede lid, van de wet, aan het Rijk betaalt dan wel van het Rijk ontvangt, met inachtneming van de bepalingen van dit besluit.

Artikel 3 Waardebepaling en verevening gebouwen in eigendom

1. De waarde van een gebouw in eigendom is gelijk aan de waarde die resteert na afschrijving van de gemiddelde vervangingswaarde, uitgaande van het kalenderjaar waarin dat gebouw voor het onderwijs in gebruik is genomen. Indien een gebouw in gedeelten is opgeleverd en die oplevering in verschillende kalenderjaren heeft plaatsgevonden, vindt de waardebepaling per gedeelte plaats, uitgaande van het kalenderjaar waarin dat gedeelte is opgeleverd.
2. De waarde, bedoeld in het eerste lid, wordt berekend op grond van de bedragen per m²bvo die zijn opgenomen in de bijlage bij deze regeling.
3. De waarde, berekend op grond van het tweede lid, wordt verminderd met het percentage van de stichtings- of verwervingskosten dat door de instelling met toestemming van Onze Minister uit eigen middelen voor het gebouw is betaald, mits de eigen bijdrage aantoonbaar tot uitbreiding in m²bvo heeft geleid en voor zover voor de eigen bijdrage van de instelling door het Rijk niet rechtstreeks een vergoeding is verstrekt.
4. De ruimtebehoefte van de instelling wordt berekend op grond van de leerlingenaantallen bij die instelling op grond waarvan over het kalenderjaar 1996 bekostiging door het Rijk heeft plaats gevonden, en de ruimtebehoeftenormen die zijn opgenomen in de bijlage bij deze regeling.
5. De waarde van de normatieve behoefte aan gebouwen in eigendom wordt berekend op grond van de ruimtebehoefte overeenkomstig het vierde lid, vermenigvuldigd met 0,8064, en de prijs van f 1 650 per m²bvo.
6. Het vereveningsbedrag voor de gebouwen in eigendom per instelling is gelijk aan de helft van de waarde van de normatieve behoefte aan gebouwen in eigendom berekend overeenkomstig het vijfde lid, verminderd met de vastgestelde waarde van de gebouwen in eigendom berekend overeenkomstig het eerste tot en met het derde lid. Dit vereveningsbedrag kan zowel positief als negatief zijn.

Artikel 4 Waardebepaling en verevening terreinen in eigendom

1. De waarde van een bebouwd terrein in eigendom, niet zijnde een sportterrein, is gelijk aan f 200 per m²bvo van het gebouw of de gebouwen op het terrein. De waarde van een onbebouwd terrein in eigendom, niet zijnde een sportterrein, is gelijk aan f 200 per m² terrein. De eerste en tweede volzin zijn eveneens van toepassing op terreinen die de instelling in erfpacht heeft, indien de erfpachtcanon naar het oordeel van Onze Minister niet in relatie staat tot de werkelijke waarde van het terrein.

2. Ten aanzien van een terrein waarvan de erfpacht is afgekocht door het Rijk wordt, indien de afkoop betrekking heeft op een periode korter dan 30 jaar, gerekend vanaf 31 december 1996, de waarde berekend op grond van de bedragen per m² terrein die in de bijlage bij dit besluit zijn vermeld.

3. De waarde van een sportterrein bedraagt normatief f 250 000, ongeacht de oppervlakte.

4. De waarde van de terreinen, berekend op grond van het eerste tot en met het derde lid, wordt verminderd met het percentage van de verwervingskosten dat door de instelling met toestemming van Onze Minister uit eigen middelen voor het terrein is betaald, voor zover voor de eigen bijdrage van de instelling door het Rijk niet rechtstreeks een vergoeding is verstrekt.

5. De waarde van de normatieve behoefte aan terreinen in eigendom van de instelling is gelijk aan de ruimtebehoefte van de instelling berekend overeenkomstig artikel 3, vierde lid, vermenigvuldigd met de landelijke factor voor terreinen in eigendom berekend overeenkomstig het zesde lid. De uitkomst wordt vermenigvuldigd met f 200.

6. De landelijke factor voor terreinen in eigendom wordt berekend volgens de formule: de waarde van terreinen in eigendom van alle instellingen, gedeeld door de som van de ruimtebehoefte van alle instellingen vermenigvuldigd met f 200.

7. Het vereveningsbedrag voor terreinen in eigendom per instelling is gelijk aan de waarde van de normatieve behoefte aan terreinen in eigendom overeenkomstig het vijfde lid, verminderd met de vastgestelde waarde van terreinen in eigendom overeenkomstig het eerste tot en met het vierde lid. Dit vereveningsbedrag kan zowel positief als negatief zijn.

Artikel 5 Verevening schuldresten

1. De waarde van de schuldrest van een instelling is gelijk aan de op 1 januari 1997 nog openstaande, door het Rijk gegarandeerde leenbedragen.

2. Het vereveningsbedrag voor een schuldrest per instelling is gelijk aan de waarde van de schuldrest overeenkomstig het eerste lid.

Artikel 6 Collectieve last

1. Het saldo ten gevolge van de verevening gebouwen in eigendom is gelijk aan de som van de vereveningsbedragen van alle instellingen, berekend overeenkomstig artikel 3, zesde lid.

2. Het saldo ten gevolge van de verevening schuldresten is gelijk aan de som van de vereveningsbedragen van alle instellingen, berekend overeenkomstig artikel 5.

3. De waarde van de collectieve last is gelijk aan de som van het saldo ten gevolge van de verevening gebouwen in eigendom, berekend overeenkomstig het eerste lid, en het saldo ten gevolge van de verevening schuldresten, berekend overeenkomstig het tweede lid. Deze waarde wordt toegerekend aan elk van de instellingen naar rato van de ruimtebehoefte, berekend overeenkomstig artikel 3, vierde lid.

Artikel 7 Saldo verevening

Het bedrag van de verevening per instelling is gelijk aan de optelsom van de uitkomst van de toepassing van de artikelen 3 tot en met 6. Indien dit saldo positief is, ontvangt de instelling een bedrag, indien dit saldo negatief is, wordt een bedrag door de instelling betaald.

Artikel 8 Citeertitel

Dit besluit kan worden aangehaald als Besluit waardebepaling en verevening.

ARTIKEL II. BESLUIT TERBESCHIKKINGSTELLING BEDRAG WAARBORGFONDS

Enig artikel

Het bedrag, bedoeld in artikel V van de wet van 29 mei 1997, Stb. 229, houdende wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs in verband met decentralisatie van huisvestings- en bestedingsbeslissingen en vervallen van het economisch claimrecht, bedraagt f 22 mln.

ARTIKEL III. INWERKINGTREDING

Artikel I van dit besluit treedt in werking op 31 december 1998 met dien verstande dat bij koninklijk besluit een inwerkingtreding op een eerder tijdstip kan worden vastgesteld. Laatstbedoeld besluit wordt niet genomen voordat vier weken zijn verstreken nadat het onderhavige besluit is overgelegd aan de beide Kamers der Staten-Generaal, en gedurende die termijn niet door of namens één of beide Kamers de wens te kennen wordt gegeven dat het in het onderhavige besluit geregelde onderwerp bij de wet wordt geregeld.

Artikel II van dit besluit treedt in werking op 31 december 1997 met dien verstande dat bij koninklijk besluit een inwerkingtreding op een ander tijdstip, gelegen in 1997, kan worden bepaald.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 27 juni 1997

Beatrix

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,
J. M. M. Ritzen

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
J. J. van Aartsen

Uitgegeven de vijftiende juli 1997

De Minister van Justitie,
W. Sorgdrager

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Staatscourant van 12 augustus 1997, nr. 152.

NOTA VAN TOELICHTING

1 Algemeen

Het voorstel van wet tot wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs in verband met decentralisatie van huisvestings- en bestedingsbeslissingen en vervallen van het economisch claimrecht (kamerstukken II 1995/96, 24 666, nrs. 1-3) leidt er toe dat alle taken en bevoegdheden op het gebied van de huisvesting worden belegd bij de instelling, en dat het volledige eigendoms- en beschikkingsrecht van terreinen en opstallen aan de besturen van de instellingen wordt overgedragen.

De invoering van deze maatregelen, decentralisatie van de financiën met betrekking tot de huisvesting op enig moment, zou zonder nadere actie echter tot gevolg hebben dat instellingen met verschillende uitgangsposities starten. Analyses leren immers dat de huisvestings-situatie van de instellingen in het bve-veld (het terrein van beroepsonderwijs en volwasseneneducatie), zich kenmerkt door aanzienlijke verschillen in omvang en kwaliteit.

Om het uitgangspunt van «een gelijkwaardige uitgangspositie voor iedere instelling» bij de invoering van de lump-sum-bekostiging gestand te kunnen doen zonder jaarlijkse verrekening in de bekostiging gedurende een lange periode, is besloten tot een eenmalige financiële correctie.

Het vervallen van het economisch claimrecht gaat niet gepaard met een afdracht aan het Rijk.

Aan de hierboven beschreven doelstelling is in artikel I van de onderhavige algemene maatregel van bestuur (amvb) uitwerking gegeven in bepalingen waarin voor de verschillende onroerende zaken waarvan het economisch claimrecht van de overheid vervalt, allereerst wordt aangegeven op welke wijze de waarde wordt berekend en vervolgens hoe het bedrag van de verevening wordt vastgesteld.

Uitgangspunt in het onderhavige voorstel is dat alle instellingen op het moment van invoering direct op een normatieve wijze in een gelijke financiële uitgangspositie worden gebracht door zogenaamde verevening.

Het systeem dat daartoe wordt gehanteerd leidt er toe dat volgens een aantal stappen een bedrag wordt berekend dat een instelling van het Rijk ontvangt of aan het Rijk betaalt, en dat langs die weg de gelijke uitgangspositie tot stand komt.

De eerste stap voorziet er in dat de normatieve waarde van het actuele gebouwen- en terreinenbestand van elke instelling wordt berekend.

Vervolgens wordt van elke instelling de normatieve ruimtebehoefte berekend. Deze kan afwijken van de omvang van het actuele gebouwen- en terreinenbestand. Door verevening wordt elke instelling in een financieel gelijkwaardige positie gebracht. Kenmerk van die gelijkwaardige uitgangspositie is dat voor elke instelling de waarde van het vermogen dat met gebouwen is gemoeid, op 50% van de vervangingswaarde van de normatieve behoefte aan gebouwen in eigendom (halfwaarde) wordt gebracht en dat de waarde van het vermogen dat met terreinen is gemoeid op een normatieve landelijk gemiddelde waarde. Daarnaast zullen instellingen die op 1 januari 1997 de voor hen nog openstaande, door het Rijk gegarandeerde, leningen overnemen, daarvoor eenmalig worden gecompenseerd.

Als derde stap wordt de collectieve last berekend. De collectieve last is het bedrag dat nodig is om:

- a. alle instellingen in de zogeheten halfwaarde te brengen, en
- b. de op 1 januari 1997 nog openstaande, door het Rijk gegarandeerde leningen te compenseren.

Dit bedrag wordt ten laste gebracht van de instellingen naar rato van de ruimtebehoefte per instelling. Hierop wordt nader ingegaan in de toelichting op artikel 6.

Als vierde en laatste stap wordt per instelling berekend of als gevolg van de verevening éénmalig een bedrag moet worden betaald of dat éénmalig een bedrag zal worden ontvangen. Deze eenmalige transactie voorkomt een ingewikkeld en langdurig overgangstraject.

In artikel VI van de wet is geregeld dat artikel II van die wet, dat basis is voor de verevening, in werking treedt op 31 december 1998; bij koninklijk besluit kan evenwel inwerkingtreding op een eerder tijdstip worden bepaald. Dat maakt het mogelijk dat instellingen zich geruime tijd op de verevening kunnen voorbereiden en maximaal kunnen profiteren van de (interne) verevening die door de vorming van regionale opleidingscentra (roc-vorming) wordt veroorzaakt. Gevolg van dat laatste is dat een eventueel te financieren bedrag wordt geminimaliseerd.

Met de landelijke organen is afgesproken dat het vervallen van het economisch claimrecht zonder verevening zal plaatsvinden, immers landelijke organen zijn overwegend in gehuurde gebouwen gevestigd.

Ook innovatie- en praktijkcentra (IPC's) vallen niet onder dit besluit omdat, gelet op de aard van deze centra, van een ongelijke uitgangspositie geen sprake is.

De gegevens die nodig zijn voor de verevening op basis van de regels zoals neergelegd in deze amvb, zijn aan elke instelling voorgelegd en daarover is aan elke instelling afzonderlijk instemming gevraagd. Tevens is desgewenst overleg gevoerd over eventuele knelpunten die door de decentralisatie niet worden opgelost of juist worden vergroot. Als laatste stap zullen de vereveningsbedragen worden vastgesteld en als beschikking aan elke instelling worden meegedeeld. Deze beschikkingen zullen worden verzonden nadat daarvoor de wettelijke basis aanwezig is, dat wil zeggen, nadat artikel II van de wet in werking is getreden en ook het koninklijk besluit dat de onderhavige amvb in werking doet treden, tot stand zal zijn gekomen. Dat betekent dat zulks naar verwachting uiterlijk in de tweede helft van 1998 zal geschieden.

2. Rechtsbescherming

Zoals hiervoor reeds werd opgemerkt, ontvangt elke instelling een beschikking, waarin het gespecificeerde bedrag is bepaald, dat de instelling aan het Rijk is verschuldigd of van het Rijk zal ontvangen. Tegen deze beschikking is op grond van artikel II, vijfde lid, van de wet, beroep mogelijk bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, nadat eerst de bezwaarschrift-procedure is doorlopen.

3. Financiële gevolgen

Op basis van de in deze amvb geregelde berekeningswijze worden de vereveningsbedragen voor de instellingen berekend. Met behulp van deze verevening wordt niet alleen gerealiseerd dat verschillen in uitgangspositie tussen de instellingen voor wat betreft de huisvesting op redelijke wijze vereffend worden, maar ook dat zulks op een voor het Rijk budgettair neutrale wijze geschiedt.

Het in artikel II vermelde bedrag van 22 mln is een eenmalige vulling van het waarborgfonds. De financiering van de storting in het waarborgfonds gaat ten laste van middelen die reeds in 1996 voor het bve-veld beschikbaar zijn gesteld.

4. Artikelen

Artikel 1

Artikel 3 Gebouwen in eigendom

Per bestaand gebouw wordt de waarde berekend op basis van ouderdom en een gemengde vorm van lineaire en annuïtaire afschrijving, zoals bepaald in artikel II, tweede lid, van de wet. Bij de berekening van de waarde van de gebouwen wordt als uitgangspunt genomen dat de gemiddelde jaarlijkse kapitaallast van elke m² waarvoor een bedrag moet worden betaald gelijk is.

De afschrijvingsmethodiek is opgenomen in de bijlage bij deze amvb. Daarbij wordt voor permanente gebouwen een afschrijvingsduur van 30 jaar gehanteerd. Voor semi-permanente bouw wordt de laatste 20 jaar van bedoelde afschrijvingsmethodiek gehanteerd en voor noodbouw en kassen bij de agrarische opleidingscentra (AOC's), de laatste 10 jaar van die afschrijvingsmethode.

Op voorstel van het veld is bepaald welke gebouwen worden onderscheiden waarvoor afschrijving in 20 jaar plaatsvindt.

Op de aldus berekende waarde vinden verrekeningen plaats die verband houden met lopende investeringen voor nieuwbouwprojecten en eventuele eigen bijdragen van een instelling.

Artikel 3, derde lid, betreft de verrekening wegens een bijdrage uit de eigen middelen van een instelling aan de stichtings- of verwervingskosten. Tot een eigen bijdrage wordt gerekend een bijdrage die door het Rijk is goedgekeurd, en die tot aantoonbare uitbreiding met m²bvo heeft geleid. Een eigen bijdrage voor renovatie of groot onderhoud telt dus niet mee voor vermindering van de waarde. De vermindering bedraagt een percentage van de waarde van het gebouw, dat gelijk is aan het percentage dat de verhouding weergeeft van het aandeel van de eigen bijdrage van de instelling in de totale stichtings- of verwervingskosten.

Uiteraard is van een eigen bijdrage geen sprake als deze later door het Rijk is vergoed. In dat geval vindt geen vermindering van de waarde plaats.

In artikel 3, vierde lid, wordt aangegeven op welke wijze de ruimtebehoefte van de instelling wordt bepaald. De ruimtebehoeftenormen die in de bijlage bij deze amvb zijn opgenomen, zijn gebaseerd op het advies van de Normeringscommissie vergoedingsstelsel voortgezet onderwijs, en daarover is een accord bereikt met het bve-velde. Er wordt bij de verevening uitgegaan van dit tamelijk fijnmazige normenstelsel op het niveau van opleidingscode, omdat de leerlingenaantallen ook per opleidingscode geteld worden.

Artikel 3, vijfde lid, betreft de wijze waarop de waarde van de normatieve behoefte aan gebouwen in eigendom wordt bepaald. Met het oog op flexibiliteit wordt ervan uitgegaan dat de totale normatieve ruimtebehoefte van de instelling voor 80% uit gebouwen in eigendom bestaat en voor 20% in huur, zoals nu ook in de praktijk het geval is.

Op de normatieve ruimtebehoefte in eigendom is 12% inpassingsverliezen van toepassing. Inpassingsverliezen zijn verliezen als gevolg van onvermijdbare ondoelmatigheid bij het ontwerpen van een gebouw en als gevolg van het in gebruik nemen van gebouwen die oorspronkelijk niet voor onderwijsactiviteiten waren bestemd.

Daarnaast wordt er van uit gegaan dat met de decentralisatie van de huisvesting een efficiëntie-winst van 10% wordt bereikt door een doelmatiger ruimtegebruik.

Een en ander betekent dat voor de berekening van de normatieve behoefte aan gebouwen in eigendom de factor $0,8 \times 1,12 \times 0,9 = 0,8064$ op de normatieve ruimtebehoefte van de instelling wordt toegepast.

Artikel 3, zesde lid, bevat de vereveningsregel voor de gebouwen in eigendom. Het doel van deze verevening is dat de waarde van het actuele gebouwenbestand in eigendom van elke instelling op de helft van de vervangingswaarde van de normatieve behoefte aan gebouwen in eigendom van de instelling wordt gebracht, de zogenaamde halfwaarde. Dit betekent dat een instelling met een actuele waarde minder dan de halfwaarde een vergoeding ontvangt, terwijl een instelling met een actuele waarde meer dan de halfwaarde een bedrag moet betalen. Daarmee worden alle instellingen wat de gebouwen betreft niet fysiek in dezelfde uitgangspositie gebracht, echter wel vermogenstechnisch.

De verevening van de gebouwen in eigendom levert voor het gehele bve een door het bve te ontvangen saldo op. Dit saldo, het bedrag dat nodig is om alle instellingen in de halfwaarde te brengen, wordt ten laste gebracht van het collectief.

Artikel 4 Terreinen in eigendom

De waarde van een terrein in eigendom is gerelateerd aan de oppervlakte van het gebouw of gebouwen op het terrein. Voor sportterreinen is de waarde normatief vastgesteld op f 250 000. Bewust is gekozen voor de gebouwoppervlakte als maatstaf en niet de kadastrale oppervlakte van het terrein, omdat de grondprijs in hoge mate wordt bepaald door de locatie. De redenering die aan deze wijze van waardebeoordeling ten grondslag ligt is het volgende. In een gebied waar de grondprijs hoog is wordt in het algemeen op een kleiner grondoppervlak gebouwd maar in meer lagen, terwijl in een gebied waar de grondprijs laag is over het algemeen laagbouw gepleegd wordt op een groter grondoppervlak. Door de gebouwoppervlakte als grondslag voor de waardebeoordeling van de terreinen in eigendom te nemen, worden de effecten van verschillende grondprijzen zoveel mogelijk gecompenseerd.

In afwijking van het voorgaande wordt voor onbebouwde terreinen in eigendom, niet zijnde sportterreinen, de waarde bepaald op grond van de kadastrale terreinoppervlakte en de prijs van f 200 per m².

Op terreinen vindt geen afschrijving plaats. Wel wordt in artikel 4, tweede lid, voorzien in afschrijving op de waarde van het terrein, indien het een terrein betreft waarvan de erfpacht door het Rijk is afgekocht. Als voorwaarde geldt dat die afkoop betrekking heeft op een periode korter dan 30 jaar te rekenen vanaf 31 december 1996. De wijze van afschrijving is overeenkomstig de wijze van afschrijving van de gebouwen in eigendom. De waarde voor een dergelijk terrein kan per m² dus worden afgeleid uit het restwaardeschema voor gebouwen, dat in bijlage is afgedrukt, door bij het toepasselijke aantal restjaren het daar genoemde bedrag te vermenigvuldigen met 200/1650. Immers, het maximumbedrag per m²bvo voor het gebouw is 1650/200 maal zo hoog als dat voor een terrein, terwijl de maximale afschrijvingstermijn (30 jaar) voor beide gelijk is.

Ook ten aanzien van terreinen wordt bij de bepaling van de uiteindelijke waarde rekening gehouden met investeringen die uit eigen middelen zijn gedaan.

De verevening van de terreinen in eigendom heeft tot doel alle instellingen financieel in de situatie te brengen waarbij de verhouding tussen de waarde van de normatieve behoefte aan terreinen in eigendom en de actuele waarde van de terreinen in eigendom gelijk is. Deze verhouding, de zogenaamde landelijke factor voor de terreinen in

eigendom, wordt in artikel 4, zesde lid, bepaald. Vervolgens wordt op grond van de ruimtebehoefte en deze landelijke factor de normatieve waarde van de terreinen in eigendom van elke instelling berekend. Een instelling met een waarde minder dan deze normatieve waarde ontvangt een bedrag voor de terreinen, terwijl een instelling met een waarde meer dan de normatieve waarde een bedrag moet betalen. De verevening van de terreinen in eigendom levert voor het gehele bve geen saldo op.

Artikel 5 Verevening schuldresten

In artikel 5 wordt bepaald dat voor een lening die loopt terzake van een investering in een onroerende zaak, het per 1 januari 1997 nog uitstaande leenbedrag (de schuldrest), voor zover door het Rijk gegarandeerd, bij de verevening volledig wordt gecompenseerd. De instelling met een schuldrest wordt derhalve met de verevening in de gelegenheid gesteld deze schuldrest direct af te lossen.

Het moet dan gaan om schuldresten van leningen die zijn aangegaan met toestemming van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, dan wel met toestemming van de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, ten behoeve van investeringen in gebouwen en terreinen.

Het totale bedrag dat nodig is om alle instellingen met een schuldrest te compenseren wordt, evenals het saldo bij de verevening van de gebouwen in eigendom ten laste gebracht van het collectief.

Artikel 6 Collectieve last en initiële lening

Het saldo als gevolg van de verevening van de gebouwen in eigendom en het bedrag dat nodig is om alle instellingen met een schuldrest te compenseren vormen tezamen de zogenaamde collectieve last. Deze collectieve last wordt verdeeld over de instellingen naar rato van de normatieve ruimtebehoefte overeenkomstig artikel 3, vierde lid. Voor deze verdeelgrondslag is gekozen omdat de bekostiging van de huisvesting na de decentralisatie ook gebaseerd zal zijn op de normatieve ruimtebehoefte. Op deze wijze wordt bereikt dat alle instellingen ook na deze stap van de verevening in een gelijke financiële uitgangspositie worden gebracht.

De verevening heeft tot gevolg dat sommige instellingen een bedrag ontvangen en andere instellingen een bedrag moeten betalen. Ten aanzien van instellingen die een bedrag moeten betalen wordt er van uit gegaan dat deze dat bedrag zo nodig lenen. Dit bedrag wordt initiële lening genoemd.

De gegevens die op het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen per instelling beschikbaar waren op 15 maart 1996, zijn op die datum ter verifiëring aan de instellingen gezonden. Op basis van de situatie op die datum is het door de instellingen te lenen bedrag becijferd op f 545 mln. Dit bedrag is echter aanzienlijk afgenomen tot ongeveer f 300 mln door de roc-vorming. Doordat de verevening pas op een nader te bepalen tijdstip zal plaatsvinden, kunnen de instellingen de huisvestingsbijdragen gebruiken om de leenlast nog verder te minimaliseren.

Artikel II

De wet die basis is voor deze amvb bepaalt in artikel V dat bij amvb de hoogte van het bedrag wordt vastgesteld dat aan de instellingen ter beschikking wordt gesteld door middel van storting in het waarborgfonds. Dat bedrag wordt vastgesteld op 22 mln, waarvan 20 mln ten laste wordt gebracht van de begroting van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, en 2 mln ten laste van de begroting van het ministerie

van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. De bedragen worden in het waarborgfonds gestort op het tijdstip waarop artikel 2.8.1 van de wet, dat betrekking heeft op de totstandkoming van het waarborgfonds, in werking treedt. Die inwerkingtreding is bepaald op 31 december 1997 of eerder indien dat bij koninklijk besluit wordt geregeld.

Artikel III

Vanwege de voorhangverplichting die geldt ten aanzien van het Besluit waardebepaling en verevening in artikel I van de wet, kan de inwerkingtredingsdatum niet in het besluit worden vermeld. Deze zal worden bepaald in het koninklijk besluit dat zal worden genomen, nadat de beide Kamers der Staten-Generaal gedurende vier weken in de gelegenheid zijn geweest de wens kenbaar te maken dat regeling bij wet geschiedt. De datum zal uiteraard niet liggen voor de datum waarop de wet waarop deze amvb rust, in werking zal zijn getreden.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,
J. M. M. Ritzen

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
J. J. van Aartsen

Bijlage bij het Besluit waardebepaling en verevening

Bedragen per m²bvo voor gebouwen in eigendom (afgerond)

	Bouwjaar	Bedrag
Permanente bouw:	vanaf 1997	1650,00
	1996	1630,19
	1995	1609,27
	1994	1587,17
	1993	1563,79
	1992	1539,06
	1991	1512,89
	1990	1485,17
	1989	1455,79
	1988	1424,65
	1987	1391,60
	1986	1356,53
	1985	1319,28
	1984	1279,69
	1983	1237,59
	1982	1192,79
	1981	1145,10
	1980	1094,29
	1979	1040,11
	1978	982,32
	1977	920,61
	1976	854,67
	1975	784,17
	1974	708,71
	1973	627,87
	1972	541,20
	1971	448,17
	1970	348,22
	1969	240,70
	1968	124,89
1967 en ouder	0,00	
semi-permanente bouw:	Vanaf 1997	1391,60
	1996	1356,53
	1995	1319,28
	1994	1279,69
	1993	1237,59
	1992	1192,79
	1991	1145,10
	1990	1094,29
	1989	1040,11
	1988	982,32
	1987	920,61
	1986	854,67
	1985	784,17
	1984	708,71
	1983	627,87
	1982	541,20
	1981	448,17
	1980	348,22
	1979	240,70
	1978	124,89
1977 en ouder	0,00	
noodbouw:	Vanaf 1997	920,61
	1996	854,67
	1995	784,17
	1994	708,71
	1993	627,87
	1992	541,20
	1991	448,17
	1990	348,22
	1989	240,70
	1988	124,89
	1987 en ouder	0,00

Bedragen per m² terreinen waarvan erfpacht is afgekocht (afgerond)

Afgekocht tot	bedrag
2027 en later	200,00
2026	197,60
2025	195,06
2024	192,38
2023	189,55
2022	186,55
2021	183,38
2020	180,02
2019	176,46
2018	172,68
2017	168,68
2016	164,43
2015	159,91
2014	155,11
2013	150,01
2012	144,58
2011	138,80
2010	132,64
2009	126,07
2008	119,07
2007	111,59
2006	103,60
2005	95,05
2004	85,90
2003	76,11
2002	65,60
2001	54,32
2000	42,21
1999	29,18
1998	15,14
1997 en eerder	0,00

Ruimtebehoefthenormen per opleidingscode (in m²bvo)

Code	Soort	Cluster	Opleidingsnaam	Norm
0010	overig	avo	gemeenschappelijk leerjaar	8,80
0021	overig	avo+vbvo	heterogeen	8,80
0030	overig	vbvo	algemeen leerjaar	8,80
0035	overig	ivbo	gemeenschappelijk leerjaar	8,80
0036	overig	ivbo	avmb: leerjaren 1 t/m 4	8,80
0100	overig	avo	atheneum	8,80
0200	overig	avo	gymnasium	8,80
0300	overig	avo	havo	8,80
0400	overig	avo	mavo	8,80
0600	overig	avo	lyceum ongedeeld	8,80
1110	overig	ivbo	administratie	8,80
1120	overig	ivbo	verkoop	8,80
1130	overig	ivbo	mode en kleding	8,80
1140	overig	ivbo	uiterlijke verzorging	8,80
1150	overig	ivbo	verzorging	8,80
1202	overig	ivbo	afd. landbouw en nat. omgeving	8,80
1310	overig	ivbo	afd. bouwtechniek	8,80
1311	overig	ivbo	diff. timmeren	8,80
1312	overig	ivbo	diff. metselen	8,80
1314	overig	ivbo	diff. schilderen	8,80
1315	overig	ivbo	diff. stukadoeren	8,80
1316	overig	ivbo	diff. meubelmaken	8,80
1317	overig	ivbo	diff. stofferen	8,80
1320	overig	ivbo	afd. mechanische techniek	8,80
1323	overig	ivbo	diff. fijnmetaalbewerken	8,80
1360	overig	ivbo	afd. consumptieve techniek	8,80
1362	overig	ivbo	diff. brood- en banketbakken	8,80
1363	overig	ivbo	diff. koken/serveren	8,80
1364	overig	ivbo	diff. vleesverwerken	8,80
1386	overig	ivbo	afd. ivbo-keramiek (24.3)	8,80
1410	overig	vbvo	levensmiddelen technologie	8,80
1420	overig	vbvo	landbouw en nat. omgeving	8,80

Code	Soort	Cluster	Opleidingsnaam	Norm
1640	overig	vbo	administratie	8,80
1650	overig	vbo	verkoop	8,80
1660	overig	vbo	verzorging	8,80
1670	overig	vbo	mode en kleding	8,80
1680	overig	vbo	uiterlijke verzorging	8,80
1800	overig	vbo	handel	8,80
1901	overig	vbo	opleiding sw-vi (24.3)	8,80
1902	overig	vbo	kust-, rijn en binnenvrt (24.3)	8,80
1905	overig	vbo	baggerbedrijf	8,80
1908	overig	vbo	haven-/verv.sch.alg.lj.(24.3)	8,80
1909	overig	vbo	hvs, operationeel havenond.	8,80
1910	overig	vbo	hvs, technisch-adm. Ond.	8,80
2010	overig	vbo	afd. bouwtechniek	8,80
2011	overig	vbo	diff. timmeren	8,80
2012	overig	vbo	diff. metselen	8,80
2014	overig	vbo	diff. schilderen	8,80
2015	overig	vbo	diff. stukadoren	8,80
2016	overig	vbo	diff. meubelmaken	8,80
2017	overig	vbo	diff. stofferen	8,80
2020	overig	vbo	afd. mechanische techniek	8,80
2023	overig	vbo	diff. fijnmetaalbewerken	8,80
2024	overig	vbo	diff. procestechiek	8,80
2026	overig	vbo	diff. constr. Bankwerken	8,80
2030	overig	vbo	afd. elektrotechniek	8,80
2040	overig	vbo	afd. installatietechniek	8,80
2041	overig	vbo	diff. installatietechniek	8,80
2042	overig	vbo	diff. procestechiek	8,80
2050	overig	vbo	afd. motorvoertuigentechniek	8,80
2051	overig	vbo	diff. motorvoertuigentechniek	8,80
2052	overig	vbo	diff. landbouwwerktuigentechniek	8,80
2060	overig	vbo	afd. consumptieve techn.	8,80
2061	overig	Vbo	diff. banketbakken	8,80
2062	overig	vbo	diff. brood- en banketbakken	8,80
2063	overig	vbo	diff. koken/serveren	8,80
2064	overig	vbo	diff. vleesverwerken	8,80
2070	overig	vbo	afd. grafische techniek	8,80
2071	overig	vbo	diff. vormerv. Techniek	8,80
2080	overig	vbo	afd. edelmetaalbewerken(24.3)	8,80
2081	overig	vbo	afd. uurwerkmaken (24.3)	8,80
2082	overig	vbo	afd. dieselmotormontage (24.3)	8,80
2083	overig	vbo	afd. reproductietekenen	8,80
2085	overig	vbo	kleermaken	8,80
2087	overig	vbo	theoretische technische opleiding	8,80
2098	overig	vbo	fijnmech.techniek en kunststofverw	8,80
5001	mbo-vt	mbo techniek	I bouwkunde	9,41
5002	mbo-vt	mbo techniek	I bouwkunde/praktijk	9,41
5003	mbo-vt	mbo techniek	I m.v.t./carr.techn	13,60
5005	mbo-vt	mbo techniek	I electrotechniek	8,94
5006	mbo-vt	mbo techniek	I electrotechniek/praktijk	8,94
5007	mbo-vt	mbo techniek	I installatietechniek	8,94
5010	mbo-vt	mbo techniek	I werktuigbouwkunde	10,58
5011	mbo-vt	mbo techniek	I werktuigbouwkunde/praktijk	10,58
5015	mbo-vt	mbo techniek	I motorvoertuigentechniek	13,60
5016	mbo-vt	mbo techniek	I motorv.techniek/praktijk	13,60
5020	mbo-vt	mbo techniek	I weg- en waterbouwkunde	9,27
5021	mbo-vt	mbo techniek	I weg- en waterbwk/praktijk	9,27
5022	mbo-vt	mbo techniek	I grond, water, wegenbouw	9,27
5024	mbo-vt	mbo techniek	I geodesie	9,27
5025	mbo-vt	mbo techniek	I landmeetkunde	9,27
5026	mbo-vt	mbo techniek	I landmeetkunde/praktijk	9,27
5030	mbo-vt	mbo techniek	I alg lj.proces en lab. techniek	12,49
5032	mbo-vt	mbo techniek	I procestechiek	9,45
5033	mbo-vt	mbo techniek	I procestechiek/praktijk	9,45
5035	mbo-vt	mbo techniek	I proces.techn.best.techn	9,45
5036	mbo-vt	mbo techniek	I procest.best.techn/praktijk	9,45
5040	mbo-vt	mbo techniek	I medische lab.techniek	12,49
5041	mbo-vt	mbo techniek	I medische lab.techn/praktijk	12,49
5045	mbo-vt	mbo techniek	I chemische lab.techniek	12,49
5046	mbo-vt	mbo techniek	I chemische lab.techn/praktijk	12,49
5050	mbo-vt	mbo techniek	I biologische lab.techniek	12,49
5051	mbo-vt	mbo techniek	I biologische lab.t/praktijk	12,49

Code	Soort	Cluster	Opleidingsnaam	Norm
5055	mbo-vt	mbo techniek	I laboratoriumtechniek	12,49
5056	mbo-vt	mbo techniek	I laboratoriumtechn/praktijk	12,49
5065	mbo-vt	mbo techniek	I stuurman kleine vaart	10,58
5066	mbo-vt	mbo techniek	t stuurm/wrktuig kl.schepen	10,58
5070	mbo-vt	mbo techniek	I mid. maritiem officier	10,58
5071	mbo-vt	mbo techniek	I mid. maritiem off./praktijk	10,58
5072	mbo-vt	mbo techniek	I maritiem off. zeevaart	10,58
5075	mbo-vt	mbo techniek	I zeevisvaart sw5	10,58
5076	mbo-vt	mbo techniek	I stuurm/wrktgk zeevisv sw4	10,58
5077	mbo-vt	mbo techniek	I stuurm/wrktgk zeevisv sw5	10,58
5080	mbo-vt	mbo techniek	I stuurm. zeevisvaart	10,58
5085	mbo-vt	mbo techniek	I binnenvaart	10,58
5086	mbo-vt	mbo techniek	I binnenvaart/praktijk	10,58
5087	mbo-vt	mbo techniek	I aank.schipper eur.bin.	10,58
5090	mbo-vt	mbo techniek	I baggerbedrijf	10,58
5091	mbo-vt	mbo techniek	I baggerbedrijf/praktijk	10,58
5092	mbo-vt	mbo techniek	I baggeraar-machinist	10,58
5094	mbo-vt	mbo techniek	I baggeraar-stuurman	10,58
5096	mbo-vt	mbo techniek	I baggeraar	10,58
5100	mbo-vt	mbo techniek	I haven-vervoersbedr	10,58
5101	mbo-vt	mbo techniek	I haven-vervoersbedr/praktijk	10,58
5102	mbo-vt	mbo techniek	I haven en vervoer	10,58
5105	mbo-vt	mbo techniek	I scheepswerktuigkundige	10,58
5110	mbo-vt	mbo techniek	I scheepswerkttk. kleine vaart	10,58
5115	mbo-vt	mbo techniek	I scheepswerkttk. zeevisvaart	10,58
5116	mbo-vt	mbo techniek	I scheepsbouw	10,58
5120	mbo-vt	mbo techniek	I alg.operationele t.	10,58
5121	mbo-vt	mbo techniek	I alg.operationele t./Praktijk	10,58
5122	mbo-vt	mbo techniek	I operationele techniek	10,58
5130	mbo-vt	mbo techniek	I fijnmechanische techniek	13,64
5131	mbo-vt	mbo techniek	I fijnmechanische t./Praktijk	13,64
5132	mbo-vt	mbo techniek	I vormgeven	10,93
5135	mbo-vt	mbo techniek	I grafische techniek	10,93
5136	mbo-vt	mbo techniek	I grafische technk/praktijk	10,93
5137	mbo-vt	mbo techniek	I bedrijfsvoeren	13,60
5138	mbo-vt	mbo techniek	I bedrijfsvoeren/praktijk	13,60
5140	mbo-vt	mbo techniek	I reproductietekenen	10,93
5141	mbo-vt	mbo techniek	I reproductietekenen/praktijk	10,93
5145	mbo-vt	mbo techniek	I optiek	8,75
5146	mbo-vt	mbo techniek	I optiek/praktijk	8,75
5150	mbo-vt	mbo techniek	I uurwerktechniek	11,26
5151	mbo-vt	mbo techniek	I uurwerktechniek/praktijk	11,26
5155	mbo-vt	mbo techniek	I metaalkunde	10,58
5156	mbo-vt	mbo techniek	I metaalkunde/praktijk	10,58
5157	mbo-vt	mbo techniek	I research/instrumentmaker laser	17,61
5160	mbo-vt	mbo techniek	I glasinstrumentmaker	17,61
5162	mbo-vt	mbo techniek	I research-instrumentm glas	17,61
5165	mbo-vt	mbo techniek	I instrumentmaken	17,61
5167	mbo-vt	mbo techniek	I research-instrument optiek	17,61
5170	mbo-vt	mbo techniek	I optisch glasslijpen	17,61
5172	mbo-vt	mbo techniek	I research-instrument metaal	17,61
5175	mbo-vt	mbo techniek	I goudsmeden	11,41
5176	mbo-vt	mbo techniek	I goudsmeden/praktijk	11,41
5177	mbo-vt	mbo techniek	I juwelier	10,79
5180	mbo-vt	mbo techniek	I zilversmeden	11,41
5181	mbo-vt	mbo techniek	I zilversmeden/praktijk	11,41
5185	mbo-vt	mbo techniek	I graveren	10,90
5186	mbo-vt	mbo techniek	I graveren/praktijk	10,90
5190	mbo-vt	mbo techniek	I juwelier/juwelier-goudsmid	10,79
5191	mbo-vt	mbo techniek	I jwlr/jwlr-goudsmid/prakt.	10,79
5192	mbo-vt	mbo techniek	I alg. 1e leerjaar vakafd. es	10,79
5195	mbo-vt	mbo techniek	I complete woninginrichting	9,41
5196	mbo-vt	mbo techniek	I compl. woninginr./praktijk	9,41
5200	mbo-vt	mbo techniek	I machinale timmerfabricage	9,41
5201	mbo-vt	mbo techniek	I mach.timmerfabr./praktijk	9,41
5204	mbo-vt	mbo techniek	I alg. 1e leerjaar vakafd. hw	9,41
5205	mbo-vt	mbo techniek	I meubelmaker	9,41
5206	mbo-vt	mbo techniek	I meubelmaker/praktijk	9,41
5210	mbo-vt	mbo techniek	I meubelfabricage	9,41
5211	mbo-vt	mbo techniek	I meubelfabricage/praktijk	9,41
5215	mbo-vt	mbo techniek	I meubelstoffen	9,41

Code	Soort	Cluster	Opleidingsnaam	Norm
5216	mbo-vt	mbo techniek	l meubelstoffen/praktijk	9,41
5220	mbo-vt	mbo techniek	l woningstoffen	9,41
5221	mbo-vt	mbo techniek	l woningstoffen/praktijk	9,41
5225	mbo-vt	mbo techniek	l houthandel	9,41
5226	mbo-vt	mbo techniek	l houthandel/praktijk	9,41
5230	mbo-vt	mbo techniek	l bescherm en afwerkingstechn.	9,41
5231	mbo-vt	mbo techniek	l bescherm en afw.t./Prakt.	9,41
5235	mbo-vt	mbo techniek	l vliegtuigtechniek	13,60
5236	mbo-vt	mbo techniek	l vliegtuigtechniek/praktijk	13,60
5240	mbo-vt	mbo techniek	l vliegtuiginstr.t.	13,60
5241	mbo-vt	mbo techniek	l vliegtuiginstr.t./praktijk	13,60
5245	mbo-vt	mbo techniek	l vliegtuigelectr.t.	13,60
5246	mbo-vt	mbo techniek	l vliegtuigelectr.t./praktijk	13,60
5250	mbo-vt	mbo techniek	l avionicatechniek	13,60
5251	mbo-vt	mbo techniek	l avionicatechniek/praktijk	13,60
5252	mbo-vt	mbo techniek	l ondernemer maatkledingbedr	9,86
5255	mbo-vt	mbo techniek	l mode en kleding	9,86
5256	mbo-vt	mbo techniek	l mode en kleding/praktijk	9,86
5257	mbo-vt	mbo techniek	l middenkader conf.Indus	9,86
5260	mbo-vt	mbo techniek	l machinisten en aannemers	14,11
5261	mbo-vt	mbo techniek	l machin. & aannemers/prk	14,11
5265	mbo-vt	mbo techniek	l brood- en banketbakken	12,36
5266	mbo-vt	mbo techniek	l brood- en banketb./Prakt.	12,36
5267	mbo-vt	mbo techniek	l ondern m. & K.bakkersbdr	12,36
5270	mbo-vt	mbo techniek	l bedrijfsmanagement motorvrt.	13,60
5271	mbo-vt	mbo techniek	l bedrijfsm.motorvrt/praktijk	13,60
5275	mbo-vt	mbo techniek	l reclame-presentatietechniek	10,93
5276	mbo-vt	mbo techniek	l recl.-en pres.techn/praktijk	10,93
5277	mbo-vt	mbo techniek	l fotonica	8,75
5279	mbo-vt	mbo techniek	l technische informatica	8,94
5281	mbo-vt	mbo techniek	l petroleum- en gasond.tchnk	9,45
5285	mbo-vt	mbo techniek	l breed vakman maatkle	9,86
5287	mbo-vt	mbo techniek	l gem.Ljr. mode en kleding	9,86
5301	mbo-vt	mbo techniek	l vliegt.techn.mechan.	13,60
5303	mbo-vt	mbo techniek	l vliegt.techn.avionica	13,60
5305	mbo-vt	mbo techniek	l vliegt.electr.technic	13,60
5307	mbo-vt	mbo techniek	l vliegtuigbouwkunde	13,60
5309	mbo-vt	mbo techniek	l luchtvaartdienstverle	13,60
5311	mbo-vt	mbo techniek	l luchtvaartlogistiek	13,60
5501	mbo-vt	mbo techniek	k timmeren	11,05
5505	mbo-vt	mbo techniek	k metselen	11,05
5510	mbo-vt	mbo techniek	k electrotechniek	10,43
5515	mbo-vt	mbo techniek	k metaalbewerking	12,49
5520	mbo-vt	mbo techniek	k installatietechniek	12,49
5524	mbo-vt	mbo techniek	k motorvoert. en carros.tchnk	15,80
5525	mbo-vt	mbo techniek	k motorvoertuigetechniek	15,80
5526	mbo-vt	mbo techniek	k schilderen (kernafdeling)	11,05
5530	mbo-vt	mbo techniek	k schilderen (vakafdeling)	11,05
5532	mbo-vt	mbo techniek	t alg 1e j proces-lab	14,75
5534	mbo-vt	mbo techniek	t biologisch lab.techni	14,75
5535	mbo-vt	mbo techniek	k procestechniek	10,95
5540	mbo-vt	mbo techniek	k medische lab.tech.	14,75
5541	mbo-vt	mbo techniek	k medische lab.tech./praktijk	14,75
5542	mbo-vt	mbo techniek	t medische lab.tech.	14,75
5543	mbo-vt	Mbo techniek	t medische lab.tech./praktijk	14,75
5545	mbo-vt	mbo techniek	k chemische lab techn	14,75
5546	mbo-vt	mbo techniek	k chemische lab techn/praktijk	14,75
5547	mbo-vt	mbo techniek	t chemische lab techn	14,75
5548	mbo-vt	mbo techniek	t chemische lab techn/praktijk	14,75
5550	mbo-vt	mbo techniek	k biologische lab. techn.	14,75
5551	mbo-vt	mbo techniek	k biologische lab. tech/prakt.	14,75
5552	mbo-vt	mbo techniek	t biologische lab. techn.	14,75
5553	mbo-vt	mbo techniek	t biologische lab. tech/prakt.	14,75
5555	mbo-vt	mbo techniek	k laboratoriumtechniek	14,75
5556	mbo-vt	mbo techniek	k laboratoriumtechn./praktijk	14,75
5565	mbo-vt	mbo techniek	k scheepstechnicus	12,49
5570	mbo-vt	mbo techniek	k zeevisvaart sw6	12,49
5571	mbo-vt	mbo techniek	k stuurm/wrktgk zeevisv sw6	12,49
5575	mbo-vt	mbo techniek	k schipper-machinist	12,49
5576	mbo-vt	mbo techniek	k bakschipper-dekknecht	12,49
5577	mbo-vt	mbo techniek	k matroos rij- en binn	12,49

Code	Soort	Cluster	Opleidingsnaam	Norm
5578	mbo-vt	mbo techniek	k haven en vervoer	12,49
5580	mbo-vt	mbo techniek	k grafische techniek	13,45
5582	mbo-vt	mbo techniek	k operationele techniek	10,43
5585	mbo-vt	mbo techniek	k fijnhoutbewerken	11,05
5587	mbo-vt	mbo techniek	k produktiemedewerker g	10,43
5590	mbo-vt	mbo techniek	k brood- en banketbakken	14,77
5595	mbo-vt	mbo techniek	k toegepaste vormgeving	13,45
5596	mbo-vt	mbo techniek	k werktuigbouwkunde	12,49
5598	mbo-vt	mbo techniek	k assistent optiek	11,05
5599	mbo-vt	mbo techniek	k bescherm.- en afwerk.tchnk	12,49
5601	mbo-vt	mbo techniek	k vakman maatkledingbe	10,43
5602	mbo-vt	mbo techniek	k uitvoerend mwk conf.indust	10,43
5603	mbo-vt	mbo techniek	k gem. leerj. mode en kleding	10,43
5607	mbo-vt	mbo techniek	k u.mwk amb. brood- en banket	14,77
5611	mbo-vt	mbo techniek	k vliegtuigonderhoudsm	15,80
5635	mbo-vt	mbo overig	l verv. m.v.t.	13,60
5636	mbo-vt	mbo overig	l verv. m.v.t./praktijk	13,60
5640	mbo-vt	mbo exp	l techn computerkunde	8,94
5641	mbo-vt	mbo exp	l techn computerkunde/praktijk	8,94
5645	mbo-vt	mbo exp	l techn informatica	8,94
5646	mbo-vt	mbo exp	l techn informatica/praktijk	8,94
5651	mbo-vt	mbo exp	l fotonica	8,75
5652	mbo-vt	mbo exp	l fotonica/praktijk	8,75
5655	mbo-vt	mbo exp	l materiaaltechnologie	10,58
5656	mbo-vt	mbo exp	l materiaaltechnolog./praktijk	10,58
6501	mbo-vt	mbo economie	l alg. 1e j lange opl	6,66
6502	mbo-vt	mbo economie	l economisch-juridisch	6,66
6505	mbo-vt	mbo economie	l bestuur	6,66
6510	mbo-vt	mbo economie	l commercie	6,66
6511	mbo-vt	mbo economie	l commerciële dienstverlening	6,66
6515	mbo-vt	mbo economie	l secretariaat	6,66
6520	mbo-vt	mbo economie	l bedrijfsadministratie	6,66
6525	mbo-vt	mbo econ exp	L logistiek	6,66
6526	mbo-vt	mbo economie	l vrije richting	6,66
6530	mbo-vt	mbo economie	l groothandel	7,90
6535	mbo-vt	mbo economie	l branchehandel	7,90
6536	mbo-vt	mbo economie	l detailhandel	7,90
6540	mbo-vt	mbo economie	l algemene handel	7,90
6541	mbo-vt	mbo economie	l commerciële dienstverlening	6,66
6542	mbo-vt	mbo economie	l toerisme-recreatie ii	8,75
6546	mbo-vt	mbo economie	l toerisme-recreatie i	8,75
6547	mbo-vt	mbo economie	l mb toerist- en recr. Ondw	8,75
6550	mbo-vt	mbo economie	l horeca	11,84
6551	mbo-vt	mbo economie	l horeca stage	11,84
6552	mbo-vt	mbo economie	l manager horeca ondernemer	11,84
6555	mbo-vt	mbo economie	l slagerij-vleessectr	11,84
6556	mbo-vt	mbo economie	l slagerij-en vlees stage	11,84
6560	mbo-vt	mbo economie	l levensmiddelenhndl	7,90
6565	mbo-vt	mbo economie	l textielhandel	13,78
6566	mbo-vt	mbo economie	l ond. textiel & middenk.fnk	13,78
6570	mbo-vt	mbo economie	k administratie	6,95
6571	mbo-vt	mbo economie	k bedrijfsadministratie	6,95
6572	mbo-vt	mbo economie	k secretariaat	6,95
6573	mbo-vt	mbo economie	k gem.ljr. admin.opl.	6,95
6575	mbo-vt	mbo economie	k detailhandel	8,26
6580	mbo-vt	mbo economie	k horeca	12,07
6581	mbo-vt	mbo economie	k basiskok	12,07
6582	mbo-vt	mbo economie	k gastheer en gastvrouw	12,07
6583	mbo-vt	mbo economie	k horecamedewerker	12,07
7501	mbo-vt	mbo dgo	l sociale arbeid	6,81
7505	mbo-vt	mbo dgo	l agogisch werk	7,57
7506	mbo-vt	mbo dgo	l gem.ljr. soc.beroepen	6,81
7510	mbo-vt	mbo dgo	l act.begeleiding	7,92
7514	mbo-vt	mbo dgo	l sociaal-pedagogisch werker	7,57
7515	mbo-vt	mbo dgo	l verzorging	8,01
7516	mbo-vt	mbo dgo	l sociaal-juridische dienstv.	6,81
7517	mbo-vt	Mbo dgo	l sociaal-cultureel werker	6,81
7520	mbo-vt	mbo dgo	l mode en kleding	9,86
7521	mbo-vt	mbo dgo	l apothekersassistent	9,39
7525	mbo-vt	mbo dgo	l assisterende beroepen	9,39
7526	mbo-vt	mbo dgo	l doktersassistent	9,39

Code	Soort	Cluster	Opleidingsnaam	Norm
7527	mbo-vt	mbo dgo	I tandartsassistent	9,39
7530	mbo-vt	mbo dgo	I uiterlijke verzorging	8,83
7531	mbo-vt	mbo dgo	I haarverzorging	8,83
7532	mbo-vt	mbo dgo	I schoonheidsverzorging	8,83
7535	mbo-vt	mbo dgo	I civiel-consumpt. Td	9,37
7536	mbo-vt	mbo dgo	I voetverzorging	8,83
7540	mbo-vt	mbo dgo	I sport en bewegen	20,94
7545	mbo-vt	mbo dgo	I verpleging	7,99
7551	mbo-vt	mbo dgo	k verzorging	8,89
7555	mbo-vt	mbo dgo	k uiterlijke verzorging	9,96
7556	mbo-vt	mbo dgo	k haarverzorging	9,96
7560	mbo-vt	mbo dgo	k instellingskeuken	10,48
7561	mbo-vt	mbo dgo	I facilitaire dienstver	9,37
7563	mbo-vt	mbo dgo	k facilitaire dienstver	10,48
7902	mbo-vt	mbo overig	k orient. En schak.Progr	12,49
7920	mbo-vt	mbo overig	I vhbo	8,54
7925	mbo-vt	mbo overig	I havo-mbo	8,54
7930	mbo-vt	mbo agrarisch	I algemeen/alle leerjaren	12,49
7931	mbo-vt	mbo agrarisch	I bloemschikken	12,49
7932	mbo-vt	mbo agrarisch	I levensmiddelentechnologie	12,49
7936	mbo-vt	mbo agrarisch	I veehouderij	12,49
7937	mbo-vt	mbo agrarisch	t veehouderij	12,49
7938	mbo-vt	mbo agrarisch	k veehouderij	12,49
7939	mbo-vt	mbo agrarisch	k overig	12,49
7940	mbo-vt	mbo agrarisch	k bloemschikken	12,49
7941	mbo-vt	mbo agrarisch	deeltijd opleidingen	12,49
8000	mbo-vt	experiment	t electrotechniek	10,43
8005	mbo-vt	experiment	t werktuigbouwkunde	12,49
8040	mbo-vt	experiment	t uitv.Horeca ondern	12,07
8050	mbo-vt	experiment	I transport en logistiek	10,58
8061	mbo-dt	mbo deeltijd	dt mto	0,50
8062	mbo-dt	mbo deeltijd	dt mlo	0,50
8063	meao-dt	mbo deeltijd	dt meao	0,50
8064	mbo-dt	mbo deeltijd	dt mdgo	0,50
8070	vavo	vavo	vavo	1,51
8080	vorm	vormingswerk	vormingswerk	4,00
9001	bbo	bbo techniek	techniek (tn)	4,40
9002	bbo	bbo techniek	carrosserie en wagenbouw (cw)	4,40
9003	bbo	bbo techniek	wegen waterbouw (ww)	4,40
9004	bbo	bbo techniek	proces- en labtechn. (pl)	4,40
9005	bbo	bbo techniek	nautische beroepen (nb)	4,40
9006	bbo	bbo techniek	fijnmechanische techniek (fmt)	4,40
9007	bbo	bbo techniek	grafische techniek (gt)	4,40
9008	bbo	bbo techniek	fijne techniek (ft)	4,40
9009	bbo	bbo techniek	instrument techniek (it)	4,40
9010	bbo	bbo techniek	edelsmeden (ed)	4,40
9011	bbo	bbo techniek	houtbew./Woninginr. (Hw)	4,40
9012	bbo	bbo techniek	beschermings-/afwerkingtech. (Bat)	4,40
9013	bbo	bbo techniek	vliegtuigtechniek (vt)	4,40
9014	bbo	bbo techniek	mode en kleding (mk)	4,40
9015	bbo	bbo techniek	wegenbouwmachinisten (wbm)	4,40
9016	bbo	bbo techniek	brood- en banketbakken (bb)	4,40
9017	bbo	bbo techniek	textieltechniek (tt)	4,40
9018	bbo	bbo techniek	wegvervoer (wv)	4,40
9019	bbo	bbo techniek	schoentechniek (st)	4,40
9020	bbo	bbo economie	administratie (ad)	2,80
9021	bbo	bbo economie	handel (hd)	2,80
9022	bbo	bbo economie	horeca (hc)	4,40
9023	bbo	bbo economie	slagerij en vleessector (sevs)	4,40
9024	bbo	bbo economie	beveiliging (bv)	2,80
9025	bbo	bbo dgo	dienstverl./gezondheidszorg (dgo)	3,60
9026	bbo	bbo dgo	ass. beroepen in de gz (abg)	3,60
9027	bbo	bbo dgo	uiterlijke verzorging (uv)	3,60
9028	bbo	bbo agrarisch	bloemschikken	3,60
9029	bbo	bbo agrarisch	overig	3,60